

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

สถิติที่เด่นชัดยืนยันให้สังคมรับรู้และตระหนักตกใจอย่างหนึ่งก็คือ ตัวเลขของเด็กและเยาวชนติดยาเสพติดสูงถึง 300,000 คน (วัลลภ ตังคณานุรักษ์, 2531 : 140) ขณะเดียวกันกับมีการฟ้องร้องเชิงศาลาถึงทุกๆ ส่วนของสังคมให้หาคำตอบว่า "ทำไมเด็กและเยาวชนไทยจึงตกเป็นทาสยาเสพติดมากนัก" ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไป

ปัญหา ยาเสพติดทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียพลเมืองและเยาวชนไปเป็นจำนวนมาก ผลร้ายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ติดยาไม่เพียงแต่จะมีผลกระทบเฉพาะเจาะจงที่ตัวผู้ติดเท่านั้น หากแต่ยังมีผลโดยตรงต่อสังคมและประเทศชาติโดยส่วนรวมอีกด้วย ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงของประเทศ และทรัพยากรบุคคล

1. ผลกระทบจากปัญหา ยาเสพติด

1.1 ด้านเศรษฐกิจ

ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมากมายทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยไม่ได้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง และประเทศชาติโดยส่วนรวม เฉพาะผู้ติดยาเสพติดนั้นต้องใช้จ่ายเงินซื้อยาเสพติดเฉลี่ยอย่างน้อยวันละ 123.6 บาท/วัน (2531) และ 135 บาท/วัน (2532) ดังแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อยาเสพติด/คน/วัน ของผู้เข้ารับ
การบำบัดรักษา จำแนกตามภาคที่อยู่ปัจจุบัน

ปี	ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคกลาง	ภาคอีสาน	กรุงเทพ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/ คน/วัน
2531	81.82	162.29	152.87	69.40	151.80	123.636
2532	86.88	176.35	166.15	88.62	157.34	135

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักนาย
รัฐมนตรี 2533 หน้า 78.

1.2 ด้านสังคม

ยาเสพติดเป็นสิ่งชักนำให้มนุษย์ในสังคมเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
ไปในทางลบ เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม โสเภณี การว่างงาน ฯลฯ
ซึ่งปัญหาดังกล่าวล้วนแต่มีสาเหตุมาจากปัญหายาเสพติดมาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ
ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ยาเสพติดจึงนับเป็นตัวทำลายความสงบสุขของสังคม และ
ส่งผลให้ชนบทรรมนิยมประเพณีอันดีงามของสังคมต้องเสื่อมไปด้วย เนื่องจาก
พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน และพฤติกรรมที่ผิดระ เียบยแบบแผนที่กำหนดไว้

1.3 ด้านความมั่นคงของประเทศ

ปัจจัยอันมีผลต่อความมั่นคงของประเทศ ประกอบด้วยพลังอำนาจ
ด้านต่าง ๆ ทั้งพลังอำนาจด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เมื่อพลังอำนาจ
ประการหนึ่งประการใด หรือหลายประการอ่อนแอลง โดยสืบเนื่องมาจาก
ปัญหายาเสพติดแล้วก็จะมีผลกระทบกระ เทือนต่อความมั่นคงของประเทศในที่สุด

1.4 ด้านทรัพยากรบุคคลของประเทศ

การพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่ความเจริญนั้น มนุษย์ (Human Resource) เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา หรือก่อให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ถ้าปราศจากทรัพยากรมนุษย์ หรือ พฤติกรรมของมนุษย์มีผลไปในทางลบ ไม่ว่าจะระบบหรือรูปแบบจะดีเพียงใด ก็ไม่อาจทำให้การพัฒนานั้นบรรลุผลไปได้อย่างเด็ดขาด เป็นสาเหตุหนึ่งของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางลบของมนุษย์ ประชากรที่ติดยาเสพติดย่อมขาดทั้งคุณภาพ และประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลโดยตรงต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม

2. ปัญหาเสพติดในจังหวัดปัตตานี

ในจังหวัดปัตตานีมีผู้เข้ารับการรักษาผู้ติดยาเสพติดมากกว่า 80% เป็นชาวไทยมุสลิม (สถิติฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลปัตตานี, 2534) ในขณะที่ประชากรทั้งหมดเป็นชาวไทยมุสลิม 72.93% (ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2532 : 2) ปัญหาเสพติดจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรได้รับความสนใจและร่วมมือกันแก้ปัญหาจากทุกฝ่าย และในปัญหาดังกล่าว โรงพยาบาลปัตตานีได้เปิดดำเนินการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดขึ้นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2526 เป็นต้นมา โดยโรงพยาบาลจะรับการรักษาเฉพาะผู้ที่สมัครใจเท่านั้น จากเริ่มเปิดดำเนินการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดจนถึงปัจจุบันพบว่า จำนวนผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษามีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล
ปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี ปี 2526-2536

ปี	จำนวน		รวม	หมายเหตุ
	ชาย	หญิง		
2526*	149	2	151	*ระยะเวลา 8 เดือน
2527	446	20	466	
2528	326	17	343	
2529	320	9	329	
2530	453	4	457	
2531	475	1	476	
2532	574	3	577	
2533	600	1	601	
2534	665	15	680	
2535	671	7	678	
2536	690	10	700	

ที่มา : สถิติฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลปัตตานี ปี 2536

จากตารางดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า แนวโน้มผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ปี 2526-2536 ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงผู้ที่กำลังติดแล้วยังไม่เข้ามารับการบำบัดรักษาซึ่งยังคงมีอีกมาก จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการเป็นแกนนำในการแก้ปัญหาเสพติด พบว่า ปัจจุบัน

มีเยาวชนติดยาเสพติด 3-5 แสนคน แต่เข้ารับการรักษาบำบัดรักษาเพียง 5 หมื่นคน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ตระหนักในปัญหา ดังกล่าว และกำหนดแนวทางรณรงค์และป้องกันยาเสพติดโดยเน้นกลุ่มเยาวชน เป็นเบื้องต้น (พีระศักดิ์ กรินทนาคะ , 2532 : 5)

3. เยาวชนกับปัญหา ยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี (2525 : 1-2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเยาวชนไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) เยาวชนผู้มีอายุ 15-25 ปี มีเป็นจำนวนมาก โดยเฉลี่ยแล้ว ในปี 2524-2534 จากการคาดประมาณทางประชากรจะมีเยาวชนประมาณ ร้อยละ 17-19 ของประชากรทั้งหมด

2) เยาวชนอยู่ในวัยที่เต็มไปด้วยพลังทั้งทางกาย พลังที่จะเรียนรู้ พลังในการคิด พลังในการตัดสินใจ และพลังในการสร้างสรรค์ เยาวชนกำลัง อยู่ในช่วงชีวิตที่สามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ เตรียมพร้อมที่จะเผชิญโลก ของความหลากหลายและท้าทาย และสามารถใช้วิจารณ์ญาณโดยมีโลกทัศน์ที่ กว้างไกล ประสบการณ์ชีวิตในระยะนี้มีความหมายสำคัญยิ่งสำหรับเยาวชน เนื่องจากเป็นระยะที่กำลังแสวงหาตนเอง และแสวงหาความหมายของชีวิต โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ

3) เยาวชนสามารถรับรู้สภาพความเป็นจริงในสังคม เป็นกลุ่มแกน ที่จะต้องเป็นทั้งผู้สืบเนื่องความเป็นไปของสังคมและสามารถพัฒนาสังคม เป็น กลุ่มที่ผู้ใหญ่ในชาติจะต้องฝากความหวังในการจรจรโลงคุณธรรมและค่านิยมที่พึง ประสงค์ในการปรับปรุงสภาพสังคมให้มีความเสมอภาค และความยุติธรรมใน การที่คนไทยทั้งปวงจะได้มีชีวิตที่ดีโดยถ้วนทั่ว และในการผดุงรักษาและพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรม รวมทั้งการคงไว้ซึ่งความเป็นชาติที่มีเอกราช

4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน และต้องลงทุนสูง การพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพมีความสำคัญยิ่ง เพื่อมิให้เกิดความสูญเสีย จึงควรใช้วิธีการป้องกันมากกว่าการแก้ไข

จากความสำคัญของเยาวชนดังกล่าวข้างต้นพอที่จะสรุปได้ว่าเยาวชนคือกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตที่จะสร้างสรรค์ และพัฒนาประเทศชาติ พร้อมทั้งผดุงรักษาซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป และหากเยาวชนไทยถูกบั่นทอนด้วยยาเสพติด นั้นหมายถึง กำลังสำคัญของชาติต้องสูญเสียไปและเยาวชนจะพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพได้อย่างไร จากการศึกษาช่วงอายุของผู้ติดยาเสพติดพบว่า ผู้ที่ติดยาเสพติดส่วนใหญ่จะเริ่มเสพยาเสพติดในช่วงอายุ 16-19 ปี โดยเริ่มเสพยาเสพติดชนิดที่ยังไม่ร้ายแรง (โสภว ชูพิกุลชัย, 2530 : 4) และเข้ารับการรักษาครั้งแรกในช่วงอายุ 21-25 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ติดเฮโรอีนเบอร์ 4 ซึ่งถือเป็นยาเสพติดชนิดที่ร้ายแรงมาก และยากต่อการเอาชนะฤทธิ์ของยาในการที่จะเลิกยา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2533 : 19) นั้นหมายถึง ช่วงชีวิตระหว่างที่เป็นเยาวชนอันสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ แต่เยาวชนกลับใช้ช่วงเวลานั้นพัวพันกับยาเสพติด ปัญหานี้จึงควรได้รับการป้องกันและแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ในประเทศไทยได้มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเยาวชนไทยไว้มากมาย องค์การต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนต่างก็จัดกิจกรรมเพื่อเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งพัฒนาเยาวชนไทย เนื่องจากองค์การต่าง ๆ และผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเยาวชนเหล่านั้นมีเจตนาธรรม์ในการดำเนินงานต่างกัน จึงได้มีการกำหนดความหมายของเยาวชนโดยใช้เกณฑ์อายุที่ต่างกัน สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดคำจำกัดความตามหลักสากล คือ เยาวชน หมายถึง ประชากรกลุ่มอายุ 15-25 ปี (มยุรี จารุบาน, 2528 : 6)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญของตัวบุคคลที่เป็นเยาวชน
 ผู้ซึ่งถูกเรียกว่า เป็นอนาคตหรือกำลังสำคัญของชาติ ซึ่งหากสามารถที่จะแก้ไข
 ปัญหาการติดยาในกลุ่มเยาวชนได้แล้ว เชื่อว่า ปัญหายาเสพติดเกือบทั้งหมดต้อง
 บรรเทาเบาบางไป เนื่องจากการเริ่มรู้จักยาเสพติดของผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่
 และผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษาครั้งแรกอยู่ในช่วงอายุ 16-25 ปี ดังกล่าวแล้ว
 ข้างต้น

รูฟ (Roof) (อ้างไว้ใน จูไรรัตน์ สวัสดิภาพ, 2530 : 24)

กล่าวว่า ช่วงอายุเป็นตัวชี้ในเรื่องความคล้ายคลึงกันของบุคคลในกลุ่มอายุเดียว
 กัน ซึ่งมักจะมีบุคลิกคล้าย ๆ กัน มีความสนใจในสิ่งเดียวกัน และมักจะรวมกลุ่ม
 กัน เพื่อแสวงหาในสิ่งที่เป็ความพอใจของกลุ่ม ซึ่งตามคากล่าวของรูฟนั้นก็เป็
 สิ่งที่น่ากลัวหากเยาวชนรวมกลุ่มกันและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐาน
 ทางสังคม และการติดยาเสพติดก็เป็พฤติกรรมหนึ่งที่เบี่ยงเบน เมื่อเป็เช่นนี้
 เยาวชนจึงน่าจะต้องมีการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อต่อต้านยาเสพติด ที่จะเข้ามาพัวพัน
 ทุกรูปแบบในสังคมที่เขาไม่รู้เท่าทัน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า สังคมมี
 ความก้าวหน้าทางวัตถุมากขึ้นเพียงใด บรรทัดฐานความประพฤติความเป็นอยู่
 ของมนุษย์ (Social Norm) จะยิ่งด้อยประสิทธิภาพในการควบคุมความ
 ประพฤติของสมาชิกในสังคมเท่านั้น ดังนั้น การพัฒนาทุก ๆ ด้านจึงต้องเริ่มที่
 การพัฒนาคนโดยเน้นการพัฒนาจิตใจ (ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, 2526 : 1) เพื่อให้
 สังคมมนุษย์มีมาตรฐานทางศีลธรรม มีบรรทัดฐานทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ และ
 สิ่งที่เกี่ยวข้องผูกพันกับจิตใจ นั่นก็คือ ศาสนา ซึ่งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่าง
 มนุษย์กับศาสนา เป็ความสัมพันธ์ในรูปแบบที่ต่างก็มีหน้าที่ต่อกันคือ มนุษย์มีหน้าที่
 ที่จะต้องปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนและกฎระเบียบของศาสนาที่ตนนับถือ ส่วน
 ศาสนาก็มีหน้าที่ต่อการอยู่รอดของระบบสังคม (Survival of Social
 System) โดยให้แผนการดำเนินชีวิตทางสังคม ให้เกิดบูรณาการทางสังคม
 เป็นบ่อเกิดแห่งพันธะทางจริยธรรม ให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติ (สุนัย,
 เศรษฐบุญสร้าง, 2528 : 176)

ดังนั้น ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาน่าจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม และหากความยึดมั่นผูกพันในศาสนาเสื่อมถอยลงในบุคคลใด ความประพฤติของบุคคลนั้นก็จะเป็นไปในที่สุด จากที่กล่าวมาทั้งหมด ตามทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาจึงน่าจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีที่สุดในตัวของบุคคลของเยาวชนที่จะอยู่รอดปลอดภัยจากยาเสพติด แต่การแก้ปัญหาที่ตัวบุคคลเพียงอย่างเดียวยังไม่อาจแก้ปัญหาเสพติดได้ เพราะสิ่งแวดล้อมยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สัมพันธ์กับการติดยาเสพติด

สิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดเยาวชนมากที่สุดคือ ครอบครัว และกรอช (Gross) (อ้างไว้ใน Kalish, 1968) กล่าวถึงปัญหาครอบครัวตามทฤษฎีของกรอช (Roach) ว่า ผู้ที่มีปัญหาทางจิตใจ และผู้ที่มีปัญหาทางครอบครัว นอกจากเป็นผลมาจากสังคมแล้วยังเป็นผลมาจากเศรษฐกิจด้วย ปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดอารมณ์เครียด (Stress) จึงมุ่งความสนใจไปสู่สิ่งเสพติดเพื่อหลีกเลี่ยงอารมณ์ดังกล่าว

สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2533) จากรายงานการวิจัยพบว่าผู้ติดยาเสพติดมีลักษณะทางเศรษฐกิจ-สังคม ดังนี้

- ได้รับการศึกษาก่อนชั้นงต่ำ
- ฐานะปานกลางและยากจน
- มีอาชีพอิสระ บริการ และรับจ้าง
- สภาพครอบครัวแตกแยก

มาลินี สิริวงศ์ไพรัช (2523) จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ประกอบอาชีพใช้แรงงาน มีโอกาสติดยาเสพติดมากกว่าผู้ที่ไม่ประกอบอาชีพใช้แรงงาน และผู้ที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี มีโอกาสติดยาเสพติดมากกว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวดี

สุเทพ เชาวลิตร (2525) จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ติดยาเสพติดที่มีการศึกษา และรายได้ต่ำ มีพฤติกรรมเสี่ยงเบนมากกว่าผู้ติดยาเสพติดที่มีการศึกษาและรายได้สูงกว่า

อรุณ เชาวนาศรีย์ (Shawanasai, A., 1971) พบว่าร้อยละ 90 ของผู้ติดยาเสพติดมาจากบ้านที่แตกแยก หรือครอบครัวที่ขาดความรัก ความเข้าใจ

คลอสเซ็น (Clausen, 1961) กล่าวถึงปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ ในอัตราสูงทำให้เกิดปัญหา ยาเสพติดมากขึ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นพอที่จะสรุปได้ว่า เยาวชนคือกลุ่ม ประชากรที่สำคัญของประเทศ และปัญหา ยาเสพติดคือปัญหาที่สำคัญของเยาวชน ที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการติดยาเสพติดคือ ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาและปัจจัยทาง เศรษฐกิจ-สังคม ผู้วิจัยจึง เห็นควรที่จะศึกษาว่า อิทธิพลของความยึดมั่นผูกพันในศาสนา และปัจจัยทาง เศรษฐกิจ-สังคมที่แตกต่างกันสามารถจำแนกระหว่าง เยาวชนที่ติดยาเสพติด และไม่ติดยาเสพติดได้หรือไม่ เพื่อจะนำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการติดยาเสพติดของ เยาวชนมุสลิมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความยึดมั่นผูกพันในศาสนาของ เยาวชนมุสลิม ที่สามารถจำแนกระหว่าง เยาวชนที่ติดยาเสพติดและไม่ติดยาเสพติด
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม อันประกอบ ด้วย รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา และความสัมพันธ์ในครอบครัวของ เยาวชนมุสลิมที่ สามารถจำแนกระหว่าง เยาวชนที่ติดยาเสพติด และ ไม่ติดยาเสพติด

สมมติฐานการวิจัย

1. ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาที่แตกต่างกันของเยาวชนมุสลิม สามารถจำแนกกลุ่มเยาวชนที่ติดยาเสพติด และไม่ติดยาเสพติด
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม สามารถจำแนกกลุ่มเยาวชน ที่ติดยาเสพติด และไม่ติดยาเสพติด

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติด ในกลุ่มเยาวชนมุสลิม
2. นำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการติดยาเสพติดของเยาวชนมุสลิมให้ตรงจุดต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษาเป็นเยาวชนมุสลิมที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่ติดยาเสพติดและเข้ารับการบำบัดรักษาที่คลินิกบำบัดรักษายาเสพติด ฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลปัตตานี และกลุ่มเยาวชนที่ไม่ติดยาเสพติดจากเยาวชนในพื้นที่เดียวกันกับผู้ติดยาเสพติด
2. เกี่ยวกับยาเสพติดศึกษาเฉพาะเฮโรอีน เนื่องจากชนิดของยาเสพติดที่แพร่ระบาดในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นเฮโรอีน (บปส, 2533 : 10)

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้ตอบ ตอบข้อมูลตามความเป็นจริง

2. การวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมทางสังคมศาสตร์ ซึ่งโดยการที่ตัวแปรอิสระทุกตัวจะเป็นตัวแปรที่มีการวัดระดับช่วง (Interval Scale) นั้นเป็นไปได้ยาก เพราะจะมีตัวแปรบางตัวที่มีระดับการวัดเป็นกลุ่ม (Nominal Scale) หรือ บางตัวมีลักษณะเป็นอันดับ (Ordinal Scale) เช่น ระดับความยึดมั่นผูกพันในศาสนา ความสัมพันธ์ในครอบครัว และลักษณะการประกอบอาชีพของเยาวชน ฉะนั้นผู้วิจัยจะต้องดำเนินการแปลงสภาพของข้อมูลก่อนที่จะนำเทคนิคการวิเคราะห์ที่จำแนกประเภทมาใช้

ลินเดอร์แมน และคณะ (Linderman, Merenda and Gold, 1980 : 130) กล่าวถึงการใช้ตัวแปรกลุ่ม (Categorical Variables) ที่จัดอันดับได้เป็นตัวทำนายในการวิเคราะห์ถดถอย (Multiple Regression Analysis) เหมือนกับตัวแปรต่อเนื่อง (Continuous Variables) โดยทั่วไปค่าจำนวนที่กำหนดค่าให้แก่แต่ละตัวแปรกลุ่ม ซึ่งมีการกำหนดตัวเลขให้เรียงจากน้อยไปหามากตามลำดับ เพื่อความสัมพันธ์กับการเป็นตัวแทนของกลุ่ม เช่น ถ้าลำดับชั้นของการตอบข้อความเกี่ยวกับเจตคติ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่ตัดสินใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง อาจกำหนดค่าเป็น 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ ในการตอบทั้ง 5 ประเภ่นั้น ค่า 5 จะเป็นตัวแทนของเห็นด้วยอย่างยิ่งและค่า 1 เป็นตัวแทนของไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรืออาจใช้ +2, +1, 0, -1, และ -2 ก็ได้ อย่างไรก็ตามประโยชน์ในการทำนายของตัวแปรก็จะเหมือนในการกำหนดตัวเลข เพื่อจะให้เห็นใจว่าความแตกต่างของตัวเลขให้ความถูกต้องเท่าที่เห็นความแตกต่างของคุณลักษณะที่จะวัด เช่น ความแตกต่างระหว่างเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเห็นด้วย เท่ากับความแตกต่างระหว่างเห็นด้วยกับไม่ตัดสินใจ ข้อตกลงเบื้องต้นของรูปแบบสมการถดถอย ไม่ต้องการ

ความเท่าเทียมกัน (Regression models do not require such equality) เพราะว่าตัวแปรอิสระถูกพิจารณาให้เป็นค่าคงที่ อย่างไรก็ตาม การแทนค่ากลุ่มของตัวแปรอาจกำหนดให้เป็น 1, 3, 4, 5, 6 และ 7 ก็ได้ ถ้าเชื่อว่าค่าเหล่านี้สามารถแทนจำนวนคุณลักษณะของสิ่งที่จะวัดได้ดีกว่า

เคอลินเกอร์ และ เพ็ดเลเซอร์ (Kerlinger and Pedlazar, 1973 : 105) กล่าวถึงตัวแปรกลุ่มที่จัดอันดับไม่ได้ว่าจะต้องใช้วิธีที่แตกต่างออกไป เช่น ตัวแปรที่มี 2 ค่า (Dichotomous) อาจกำหนดตัวเลขเป็น 0 และ 1 หรือที่เรียกว่า การแปลงสภาพเป็นตัวแปรหุ่น (Dumming Variable) นั้นเอง เช่น ตัวแปรเพศชาย, หญิง

สำหรับการจัดตัวแปรอิสระ เป็นไปตามกรอบแนวความคิด นั่นคือ ความยึดมั่นผูกพันในศาสนา และปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม ส่วนตัวแปรตาม หรือตัวแปรถูกจำแนก มี 2 กลุ่ม คือกลุ่มติดยาเสพติด และไม่ติดยาเสพติด

นิยามศัพท์

1. ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่รับเข้าสู่ร่างกายจะโดยการ รับประทาน ฉีด สูบ หรือดม ติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้ว ทำให้มีผลต่อ ร่างกายและจิตใจของผู้รับในลักษณะดังนี้ (สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย,

2534 : 1)

- 1) มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยาหรือสารนั้นต่อไปอีก
- 2) มีความโน้มเอียงที่จะต้องเพิ่มปริมาณยาหรือสารนั้นมากขึ้น
- 3) เมื่อหยุดยาหรือสารนั้นก็จะเป็นเหตุอาการของการอดหรือเลิกยา
- 4) ผู้ที่ใช้ยาหรือสารนั้นเป็นเวลานานจะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพ

ทั้งร่างกายและจิตใจ

2. การติดยา หมายถึง การที่ร่างกายและ/หรือจิตใจของบุคคลผู้ติดยา ยอมรับเอาสารเคมีชนิดหนึ่งที่มีได้เป็นสิ่งจำเป็นต่อร่างกายโดยธรรมชาติเข้าสู่

ร่างกายเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ พฤติกรรม อารมณ์ และความ
รู้สึกของตนเองเป็นประจำ จนสารนั้นกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของร่างกาย
ที่จะขาดเสียมิได้ หากขาดไปแล้วจะทำให้เกิดอาการทรมาณทรมานทุกรายอย่างเห็น
ได้ชัด และต้องอาศัยการบำบัดรักษาจากแพทย์อาการนั้นจึงจะไม่เกิดขึ้นอีก

3. ความยึดมั่นผูกพันในศาสนา หมายถึง ความยึดมั่นผูกพันในศาสนา
อิสลาม 2 แนว คือ (นฐพงษ์ เทพจารี, 2534 : 38)

ความยึดมั่นผูกพันในแนวความเชื่อ หรือศรัทธาในศาสนา

ความยึดมั่นผูกพันในแนวการปฏิบัติศาสนกิจ และการเข้าร่วมใน

กิจกรรมทางศาสนา

1) ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาแนวศรัทธา คือ

1.1) ศรัทธาในอัลลอฮ์

1.2) ศรัทธาในมาลาอิกะฮ์ (เทวดา)

1.3) ศรัทธาในคัมภีร์ทางศาสนา

1.4) ศรัทธาในนบี (ศาสดา, ศาสนทูต)

1.5) ศรัทธาในวันกิยามะฮ์ (การกำเนิดใหม่ และวันตัดสิน

สุดท้ายของโลกหน้า)

1.6) ศรัทธาในกอลูอ-กอดัร (การกำหนดสภาวะต่าง ๆ

ของสรรพสิ่งและสรรพสัตว์โดยอัลลอฮ์)

2) ความยึดมั่นผูกพันในศาสนาแนวปฏิบัติ คือ

2.1) การปฏิบัติตน

2.2) การนมาซ

2.3) การถือศีลอด

2.4) การออกซะกาต (บริจาคทาน)

2.5) การประกอบพิธีฮัจญ์

4. **ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคม** หมายถึง ปัจจัยที่แสดงถึงฐานะทางสังคมของบุคคล ได้แก่ รายได้ อาชีพ การศึกษา ฯลฯ
5. **การศึกษา** หมายถึง การศึกษาในระบบ โดยนับจำนวนชั้นปีที่อยู่ในระบบโรงเรียน หรือสถาบันอุดมศึกษา และการศึกษาศาสนา โดยนับจำนวนชั้นปีที่ศึกษาในสถาบันที่สอนศาสนาอิสลาม
6. **ความสัมพันธ์ในครอบครัว** หมายถึง การได้รับความรัก ความอบอุ่น และความช่วยเหลือจากบุคคลในครอบครัว
7. **รายได้** หมายถึง รายได้ของเยาวชนจากการประกอบอาชีพเป็นจำนวนเงินต่อเดือน
8. **อาชีพ** หมายถึง อาชีพของเยาวชนที่เป็นอาชีพหลักในปัจจุบัน จำแนกได้ดังนี้
 - 8.1 **อาชีพใช้แรงงาน** หมายถึง อาชีพที่ใช้กำลังงานมากกว่าอาศัยทักษะหรือความรู้ความสามารถพิเศษในการทำงาน
 - 8.2 **อาชีพไม่ใช้แรงงาน** คือ อาชีพที่ใช้ความรู้ ความสามารถพิเศษ หรือทักษะในการทำงานมากกว่าใช้กำลังงาน
9. **เยาวชน** หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี